

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΣΚ 300	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο-8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Απεικονίζοντας το κοινωνικό τοπίο: Οπτικές μεθοδολογίες και εφαρμογές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σεμιναριακό μάθημα (διαλέξεις και παρουσιάσεις)		3	6
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΕΠΣΒ (Σεμινάρια Απόκτησης Δεξιοτήτων ή/και Ειδίκευσης σε Επιστημονική Περιοχή Β)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Συνιστάται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το ΠΟΣΚ 200: Εισαγωγή στις Πολιτισμικές Σπουδές		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Παρακαλώ αναζητήστε το μάθημα στον κατάλογο μαθημάτων του τμήματος (https://elearn.uoc.gr/?lang=en)		

(2)

(3) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
A.1. Γνώσεις και θεωρητική κατανόηση
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

A.1.1. Να κατανοούν τις βασικές θεωρητικές αρχές της οπτικής κοινωνιολογίας και τον ρόλο των εικόνων στη μελέτη της κοινωνίας και του πολιτισμού. A.1.2. Να αναγνωρίζουν τον διττό χαρακτήρα των εικόνων ως αντικειμενικών τεκμηρίων αλλά και ως υποκειμενικών αναπαραστάσεων, και να αξιολογούν το ρόλο και τη σημασία τους στην κοινωνική έρευνα. A.1.3. Να αντιμετωπίζουν κριτικά τα ηθικά και επιστημολογικά διλήμματα που συνοδεύουν την παραγωγή και χρήση οπτικών τεκμηρίων.																			
A.2. Αντιληπτικές δεξιότητες																			
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:																			
A.2.1. Να αναλύουν κριτικά φωτογραφίες, ταινίες και άλλα οπτικά υλικά ως κοινωνικά και πολιτισμικά τεκμήρια και δεδομένα. A.2.2. Να ερμηνεύουν τα πολλαπλά επίπεδα νοήματος που φέρουν οι εικόνες και να τα συνδέουν με το κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο. A.2.3. Να διατυπώνουν ερευνητικά ερωτήματα και υποθέσεις που αξιοποιούν οπτικά δεδομένα σε συνδυασμό με πιο κλασικές μεθόδους κοινωνικής έρευνας.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: <table border="0"> <tbody> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td>Άλλες...</td></tr> <tr> <td></td><td>.....</td></tr> </tbody> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																			
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
																			
B.1. Πρακτικές και επαγγελματικές δεξιότητες																			
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:																			
B.1.1. Να χειρίζονται βασικές πρακτικές παραγωγής, οργάνωσης και ανάλυσης οπτικού υλικού για ερευνητικούς σκοπούς. B.1.2. Να σχεδιάζουν και υλοποιούν μικρής κλίμακας ερευνητικά έργα που συνδυάζουν οπτική τεκμηρίωση με άλλα είδη εμπειρικών δεδομένων. B.1.3. Να παρουσιάζουν ερευνητικά αποτελέσματα με τρόπο που συνδυάζει αποτελεσματικά το κείμενο και την εικόνα.																			
B.2. Μεταβιβάσιμες δεξιότητες																			
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται:																			
B.2.1. Να συμμετέχουν στην προαγωγή ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. B.2.2. Να καλλιεργούν αναστοχαστικότητα και ηθική υπευθυνότητα στη χρήση οπτικού υλικού, με σεβασμό στη διαφορετικότητα. B.2.3. Να εφαρμόζουν τις γνώσεις από την ανάλυση εικόνων σε ευρύτερα ακαδημαϊκά, επαγγελματικά και κοινωνικά πλαίσια, ενισχύοντας την κατανόηση της οπτικής διάστασης της κοινωνικής ζωής.																			

(3)

(4) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο διερευνά τις οπτικές μεθοδολογίες ως ερευνητικό εργαλείο στην κοινωνιολογική και πολιτισμική ανάλυση, με έμφαση στην εικόνα ως φορέα σύνθετων νοημάτων και ως τεκμήριο κοινωνικής εμπειρίας. Μέσα από τις διαλέξεις παρουσιάζονται οι θεωρητικές βάσεις της οπτικής κοινωνιολογίας και αναλύονται οι δυνατότητες και οι περιορισμοί της χρήσης οπτικού υλικού στην κοινωνική έρευνα. Στο εφαρμοσμένο μέρος, οι φοιτητές/τριες θα κληθούν να εντοπίσουν και να μελετήσουν κοινωνικά φαινόμενα που συνδέονται με τη διάσταση του χώρου (π.χ. έμφυλη διάσταση του δημόσιου χώρου, αποκλεισμός κοινωνικών ομάδων από τη χρήση δημόσιων χώρων κ.ο.κ.), να τα παρατηρήσουν, και να τα καταγράψουν μέσω φωτογραφικής αποτύπωσης. Το παραγόμενο οπτικό υλικό θα αποτελέσει τη βάση για τη διαμόρφωση ενός portfolio εικόνων, το οποίο θα αξιοποιηθεί στην τελική γραπτή εργασία. Στόχος της εργασίας είναι η κατανόηση και η εφαρμογή της μεθοδολογίας, αλλά και ο αναστοχασμός πάνω στις κοινωνικές και πολιτισμικές του διαστάσεις και η διατύπωση προτάσεων παρέμβασης στον δημόσιο χώρο. Το σεμινάριο ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των portfolios και των εργασιών, λειτουργώντας ως εργαστήριο παραγωγής και κριτικής ανάλυσης πρωτογενούς υλικού (**Αναλυτικό syllabus θα βρείτε στη σελίδα του μαθήματος στο elearn**).

(5)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Για την επιτυχή συμμετοχή στο μάθημα οι φοιτητές/τριες αναμένεται: • Να βρίσκονται σε επικοινωνία με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο της διαδικασίας εκπόνησης και παρουσίασης της εργασίας • Να απευθύνονται στο Κέντρο Γραφής για τις προδιαγραφές μιας ακαδημαϊκής εργασίας • Να επισκέπτονται τακτικά και να κάνουν συστηματική χρήση της πλατφόρμας elearn • Να γνωρίζουν πώς να παράγουν ποικίλες εργασίες σε ηλεκτρονική μορφή (μορφοποίηση κειμένου σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, παρουσιάσεις με συμπερίληψη οπτικοακουστικού υλικού κ.ο.κ.)		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (ώρες)	
	Διαλέξεις	16	24
	Εφαρμογές στην τάξη σε ομάδες	8	
	Προετοιμασία στο σπίτι εκτός τελικών εργασιών (μελέτη κειμένων, παρατήρηση και αποτύπωση δημόσιων χώρων)		20
	Εκπόνηση παρουσίασης (προετοιμασία στο σπίτι)		12
	Παρουσιάσεις στην τάξη		12
	Εκπόνηση εργασίας		48
	Σύνολο Μαθήματος	116	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Για την αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα συνυπολογίζονται: • Η συμμετοχή στην τάξη • Η κατάλληλη προετοιμασία για το μάθημα (συνέπεια στην προετοιμασία του υλικού που δόθηκε για το σπίτι) • Η παρουσίαση (τόσο ως προς το περιεχόμενο όσο και ως προς την καθαυτή παρουσίαση στην τάξη)* • Η τελική γραπτή εργασία (περιεχόμενο, δομή, βιβλιογραφία, μορφή, καθώς και συμμόρφωση με τις προδιαγραφές μιας ακαδημαϊκής εργασίας). * Η παρουσίαση στην τάξη είναι υποχρεωτική. Εφόσον δεν πραγματοποιηθεί με ευθύνη του φοιτητή ή της φοιτήτριας θα υπάρξει μείωση της βαθμολογίας.
--	--

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικό Σύγγραμμα
Rose, G. (2001). <i>Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials</i> . London: Sage (Βασικό σύγγραμμα)
Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
Emmison, M., Mayall, M., & Smith, P. (2012). <i>Researching the visual</i> (2nd ed.). London: SAGE.
Harper, Douglas A. (2023). <i>Visual Sociology</i> (2nd ed.). Abingdon, Oxon: Routledge.
Knowles, C., & Sweetman, P. (2004). <i>Picturing the social landscape: visual methods and the sociological imagination</i> . New York: Routledge.
Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
• <i>Cultural Studies</i> • <i>Discourse</i> • <i>Media, Culture & Society</i> • <i>Social Media & Society</i> • <i>Social Semiotics</i>

(7)